

مجلس عالی تعلیم و تربیت
حکومت افغانستان و ایران

ACKU

کابل ۱۳۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدانا لِهَذَا
وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا
رَحْمَةُ اللَّهِ الرَّحِيمِ

معاهده دولتین علیتین
افغانستان و ایران

در مطبعه حروف ریاست شرکت رفیق طبع گردید .

فی جلد (۱۹) بول

3 ACKU 00032596 8

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلَىٰ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ

معاهده دولتین علیتین
افغانستان و ایران

در مطبعه حروفی ریاست شرکت رفیق طبع گردید .

فی جلد (۱۹) بول

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سواد معاهده دولتین علیتین
افغانستان و ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و عتصمو بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا

جون جهة جامعه اسلاميه ، و روابط نژادی ؛ و علائق حسن مجاورت ، و همسایگی دولتین ایران و افغانستان اقتضا داشت ؛ که مرادوات حسنه و روابط دوستانه بین الدولتین بوسیله انعقاد يك عهد نامه مستحکم گردد .

لهذا برای اجرای این مقصود مقدس اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب حاجی میرزا حسنخان عتدتم الداطنه وزیر امور خارجه ، و اعلیحضرت امیرافغانستان

جناب سردار عبدالعزیز خان وزیر مختار و ایچی متعمد خود را و کلای مختار خود تعین فرموده ، و مشارالیهما پس از مبادله اختیار نامه های رسمی خود ، فصول ذیل را منعقد نمودند .

فصل اول — از امروز به بعد دوستی صادقانه و مناسبات حسنه فیما بین ایران و افغانستان ، اتباع دولتین مزبور تین برقرار خواهد بود .

فصل دوم — سفرای کبار ، و وزرای مختار ، و شارژ و افسرهای مریک از دولتین معظمتین متعاهد تین در دربار یکدیگر از کلیه حقوق و امتیازاتی که بموجب عادات و رسوم بین المللی معمول و مقرر شده است بهره مند خواهند بود .

فصل سوم — اتباع دولتین معظمتین متعاهد تین خواه در موقع مسافرت ، و خواه در موقع اقامت مورد احترام واقع شده و کاملاً در حمایت مامورین دولت متبوعه خود شان خواهند بود .

فصل چهارم — اتباع دولتین متعاهد تین ، قسماً یا مسافران در ممالک همسایگ تین تابع قوانین محلی بوده ، مرافقه و مناقشه و جنیحه و جایت آنها در محاکم عدلیه محلی ایران و افغانستان رسیدگی و تسویه خواهد گردید ، مامورین سیاسی یا قونسولگری طرفین ، معظمتین هیچوجه حق دخالت در مسائل قضائی اعم از حقوقی و جزائی اتباع خود در خاک یکدیگر نداشته و مرجع کلیه دعاوی اتباع دولتین محاکم داخلی دولت متوقف فیها خواهد بود .

فصل پنجم — دولتین معظمتین متعاهد تین حق خواهند داشت قونسول ژنرال و قونسول و ویس قونسول یا وکیل قونسول گری ، برای اقامت در شهرهای عمده و مراکز تجارتی مملکت یکدیگر مامور نمایند ، ولی مامورین مزبور وقتی شروع بانجام وظائف ماموریتی خود شان خواهند

نمود . که مطابق معمول دولت متوقف فیها تصدیق نامه ماموریت آنها صادر شده باشد .

فصل ششم — اتباع دولتین در مملکت یکدیگر از کلیه خدمات نظامی و سائر وظائفیکه مخصوص اتباع داخله هر دولت است معاف و مستثنی خواهند بود .

فصل هفتم — در صورت تقصیر و فراریگی از اتباع دولتین متعاهدین مملکت دیگری ، مامورین دولتین مدظلمتین عاق خواهند داشت که بوسیله مجاری سیاسی اعاده او را مملکت خود تقاضا نمایند ، و از طرف حکومت مجمله ، ازین مساعدت خودداری نخواهد شد ، ولیکن مقصودین سیاسی ازین ترتیب مستثنی خواهند بود .

فصل هشتم — براین استحکام مناسبات و دادها و روابط تجارتهای طرفین متعاهدین عهود و قرارداد های لازمه ، راجع بمناسبات تجارتهای و رسوبات گمرکی و مبادلات پستی و تلگرافی ، با سرعت و ترتیب داده ، و پس از امضا و تصدیق بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

فصل نهم — وقوع جنگ بین یکی از دولتین متعاهدین با دولت ثالثی ، موجب حدوث خلل در روابط دوستی و مودت بین طرفین نبوده ، و طرف دیگر ملتزم خواهد بود ، که از تسبیل موجبات موفقیت دولت دشمن بر طبق قوانین بیطرفی استراز کند .

فصل دهم — برای آنکه دوستی و اعتماد صادقانه موجوده بین مملکت شاهنشاهی ایران ، و مملکت پادشاهی افغانستان ، کاملاً مشهود گردد ، دولتین متعاهدین مصمم شده اند ، که کلیه اشکالات سهمیه و اختلافات

حاصله بین خود را که بطرز مطلوبی از راه مذاکرات سیاسی خاتمه پذیر نگردد ، مطابق مقررات و عادات بین المللی مسئله را بحکمیت رجوع نمایند و نیز متعهد میشوند ، که از روی صمیمیت کامل احکام صادره را موقع اجرا گذارند .

فصل یازدهم — این عهد نامه به نسختین بزبان فارسی نوشته میشود .
فصل دوازدهم — نمایندگان طرفین متعاهدین متعهد میشوند که در مدت سه ماه از تاریخ امضاء یاد صورت امکان زودتر اسناد لازمه دائر تصدیق عهد نامه را در طهران یا کابل مبادله نمایند . بناً علیهذا نمایندگان طرفین متعاهدین این عهد نامه را امضاء و مهر نمودند .

طهران — بتاريخ پانزدهم شهر شوال المکرم سنه ۱۳۳۹ مطابق اول
سرطان ۱۳۰۰ شمسی محل امضاء

وزیر خارجه دولت علیه ایران
مختم السلطنه

عبد العزیز سفیر دولت علیه
افغانستان

فصول الحاقیه

فصل اول — مقصود از عبارت فصل سوم این عهدنامه (اتباع دولتین . معظمین معاہدتین ، خواہ در موقع مسافرت و خواہ در موقع اقامت ، مورد احترام واقع شدہ کاملاً در حمایت مامورین دولت متبوعہ خودشان خواہند بود .) اینست کہ مامورین دولت متبوعہ میتوانند در حدود قوانین جاریہ مملکت متوقف فیہا با مراجعہ مامورین ممالکت مزبورہ تسہیلاتی برای اتباع خود شان فراهم نمایند .

فصل دوم — طوائف و ایالتیکہ سابقاً از افغانستان بایران آمدہ اند ، اعم از بربری وغیرہ کافی السابق تبعہ ایران میباشند — بر برہائیکہ قصد مسافرت بخاک افغانستانرا داشته باشند — بدون اینکہ تذاکر خود را با مضای مامورین افغانستان مقیمین ایران برسانند ، حق ورود بخاک افغانستانرا نخواہند داشت ، طوائف سرحد نشین کہ در خاک دولتین ثبلاق و قشلاق مینمایند ، در مدت توقف در خاک ایران ، با آنها معاملہ تبعہ ایران و در مدت توقف در افغانستان معاملہ تبعہ افغانستان خواهد شد .

افرادیکہ از افغانستان قبل از تاسیس سفارت دولت علیہ افغانستان در طهران بایران آمدہ و سکی اختیار کردہ اند کافی السابق تبعہ ایران میباشند ، تجاریکہ فقط برای معاملات تجارتی از افغانستان بایران مسافرت نمودہ و در ایران اقامت دائمی اختیار نکرده اند .

و نیز بموجب اسناد محقق است ، که در دوائر رسمی ایران با آنها
معامله تبعه ایران نشده است تبعه افغانستان شناخته خواهند شد .

محل امضا

وزیر امور خارجه دولت عليه افغانستان

ژنرال محمد وليخان

آقای نصرالله اعتلاء الملك وزیر مختار و ایلچی

معمد دولت عليه ایران در کابل :

فصل سوم — همچنین طوائف و بیلائیکه سابقاً ، از ایران افغانستان رفته اند
 کما فی السابق ، تبعه دولت متوقف فیها میباشد ، و بدون اینکه
 تذاکر خود را بمضای مامورین ایران برسانند حق ورود بخاک
 ایران را نخواهند داشت ، چنانچه همین ترتیب نظیراً مطابق فصل
 دوم الحاقی نسبت بکیه طوائف و بیلائیکه سابقاً از افغانستان بایران
 آمده اند مجری خواهد شد . افرادیکه از ایران ، قبل از تاسیس
 سفارت ایران در کابل با افغانستان رفته ، کما فی السابق ، در افغانستان
 کما فی السابق تبعه افغانستان شناخته میشوند — مجاریکه فقط برای
 معاملات مجاری از ایران با افغانستان مسافرت نموده اند ، و در افغانستان
 اقامت دائمی اختیار نکرده اند ، و نیز بموجب اسناد محقق است که
 در دوائر رسمی افغانستان با آنها معامله تبعه افغانستان نشده
 است تبعه ایران شناخته خواهند شد

محل امضا

وزیر امور خارجه دولت علیه

افغانستان محمد ولی خان

آقای نصرالله اعتلاء الملک وزیر مختار

و ایاجی معتمد دولت علیه ایران

در کابل

باسمہ سبحانہ

عبدالله المجاهد فی سبیل اللہ ، امیر امان اللہ بادشاہ دولت علیہ افغانستان ،
 این عہد نامہ مودت را کہ مرکب از (۱۲) فصل و (۳) فصول
 الحاقیہ میباشد ، و فیما بین ما ، و اعلیحضرت سلطان احمد شاہ قاجار :
 شاہنشاہ کل ممالک محروسہ ایران ، بوساطت وکلای مختار دولتین
 معظمتین ، بتواریخ متعدده مندرجہ اش انعقاد یافته ، تصدیق نموده
 اجرای بلا تغیر آنرا تصدق مینمایم ۱۵ سنبلہ ۱۳۰۲ شمسی مطابق ماہ
 محرم الحرام سنہ ۱۳۴۲ ہجری

